VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za vílami a vitickými stezkami do Dobrého Pole

GPS souřadnice: 50.0006281, 14.9263944

Praktické informace

Délka trasy: 4 km

Obtížnost: Lehká trasa po rovince a chvilku do mírného kopce. Výlet je možné jet s kočárkem, ale pouze pokud má větší gumová kola. Pejsky vzít můžete, v obci je však radši mějte na vodítku. Výlet projdete volným tempem za necelé dvě hodinky.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: Z Prahy dorazíte do Dobrého Pole po dálnici D11 → sjezd 18 → směr Český Brod→ Vitice – Dobré Pole. Přibližně 50 km ujedete za necelou hodinu.

Parkování: Zdarma zaparkujete u samoobsluhy v centru obce.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Výlet testovala Aneta S. se svou babičkou z Kolína.

Postřehy dětí:

Anetka (8 let): „Bylo velké horko, tak jsme šly s babičkou na výlet brzy ráno. Ale protože to je krátká cesta, tak jsem všechno rychle vyluštila a k snídani mi za odměnu babička koupila nanuka. “

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

vydejte se s námi na krátký výlet do Dobrého Pole, kde vás čeká dobrodružná cesta za tajemstvím úrodné krajiny a skrytých přírodních pokladů. Projdeme se kolem tichých rybníků a luk, kde podle starých pověstí rády tančí víly a kde se v dávných dobách prohánět čert se svým pluhem. Povíme si něco o Vitických pěšinách, Tyršovi, Podlipansku i zvoničkách. Krátkou trasu projde každý aktivní výletník od 5 do 99 let.

Na itineráři celého výletu spolupracovala obec Vitice. Díky ní je také pro všechny zdarma. :)

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci,

vyrážíme na napínavou cestu do obce Dobré Pole, kde budeme jako opravdoví detektivové pátrat po zapomenutých příbězích minulosti. A také pozorně sledovat stopy v okolní přírodě, všímat si rostlin kolem cest a hledat místa, která nám pomohou vyřešit naše dnešní hádanky. Za každou správně vyluštěnou otázku získáte důležité písmenko, které nám na konci pomůže sestavit tajenku, která nám prozradí, co je tady v kraji nejvzácnější. Připravte si bystré oči a dobrou náladu, protože naše dobrodružství právě začíná. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Za vílami a Vitickými pěšinami do Dobrého Pole
PAMNÍK PADLÝM
ZVONIČKA
START
CÍL
POMNÍK TYRŠ
Kamenka
1
2
3
4
5
6
7
8

Doplňovačka

Zaparkujte na povoleném místě kdekoli v centru obce. Utáhněte tkaničky, na záda hoďte batůžek s pitím a svačinkou a začněte pátrat po **památníku** věnovaném obětem první světové války. Byl postaven v roce 1921 jako připomínka místních obyvatel, kteří z obce odešli bojovat do první světové války a už se nevrátili domů. Na pomníku jsou vytesána jejich jména, aby se na ně nezapomnělo. Podobné pomníky najdeme téměř v každé české vesnici. Připomínají, jak válka zasáhla i malé obce a obyčejné rodiny.

Kousek za ním je druhý památník. Ten je věnován panu Tyršovi.

Najděte na památníku letopočty.

1. Opište poslední číslici letopočtu. (jakéhokoli – jsou stejné)

Víte, kdo to byl?

Miroslav Tyrš byl muž, který v 19. století vymyslel a založil spolek Sokol. Byl to velký milovník pohybu a věřil, že pro zdravý život je důležité mít nejen bystrou mysl, ale také silné a obratné tělo. Jeho hlavní myšlenka? Cvičení by mělo být přístupné úplně každému! Bez ohledu na to, jestli je bohatý nebo chudý. Kromě sportu byl Tyrš také velmi vzdělaný člověk, který studoval umění a filozofii. Proto do cvičení sokolů vnesl krásu a řád, aby pohyby vypadaly elegantně a lidé se při nich učili disciplíně. Právě díky němu se u nás začalo sportovat organizovaně a vznikla tradice velkých tělovýchovných slavností, kterým se říká slety.

Hledáme turistický rozcestník. Nám sice se směrem nepomůže, protože se nedržíme cizích tras, ale písmenko do tajenky nám přinese.

Najděte na šipkách pohádkové místo a také místo, které má souvislost s kouřem a svatbou.

Které místo je odsud vzdáleno 2 km po červené značce a směřuje ke Kostelci?

2. Napište místo.

Nedaleko pomníku vypátrejte vesnickou zvoničku. Podobné drobné stavby byly takovými dávnými „rozhlasy“. Byly velmi důležité, protože zvon svolával obyvatele při požárech, nebezpečí nebo významných událostech, například při bohoslužbách či pohřbech. Kdykoli se v minulosti na návsi rozezněl zvon, lidé nechávali práce na poli nebo v hospodářství a spěchali zjistit, co se děje. Zvuk zvonu byl tehdy jedním z nejrychlejších způsobů, jak předat důležitou zprávu celé vesnici. Dnes už zvonička slouží především jako připomínka historie a tradičního života na českém venkově.

Vstoupíme do ulice napravo od zvoničky a jdeme do mírného kopce mezi domky do polí. Směr nám ukáže okrový dům s barvenými skly u vchodu. Vidíte ho?

O pár metrů dál zapátráme u domu nalevo po obrázku slepičky. Pak také po obrázku včelky napravo.

Než k nim dojdeme, můžeme si něco povědět o vzniku jména obce. Napadá vás, jak vzniklo?

Název obce Dobré Pole vznikl podle úrodné půdy, na které byla ves založena. Ve středověku znamenalo dobré pole místo, kde se dobře dařilo obilí a kde měli lidé velkou šanci na bohatou úrodu. Nejstarší písemná zmínka pochází z roku 1327, kdy je v listině krále Jana Lucemburského zmíněna cesta vedoucí „k Dobrému Poli“.

Ve středověku zde stála tvrz, která chránila místní panství. Její majitelé se v průběhu staletí střídali. Byli mezi nimi například příslušníci rodů Rokycanských, Holců z Nemošic, Slavatů z Chlumu a Košumberka nebo později Lichtenštejnové. Tvrz časem ztratila svůj význam a zanikla, ale její existence připomíná, že Dobré Pole bývalo důležitým sídlem drobné šlechty.

Objevili jste obrázek včelky, slepičky a vajíček?

Ani jejich směrem nejdeme. Ťapeme stále rovně za nosem. A k tomu si můžeme zazpívat.

Učení páni zkušení

já rád bych k vám teď podotknul,

nikdo z vás nemá tušení,

že v dálce stojí malý úl.

Jak je to dál?

Jsou zde barevné domečky. Některé z nich připomínají různé příchutě zmrzlin. Vidíte banánový domeček nalevo?

A meruňkový napravo? U něj se zastavte. Uvidíte totiž hned dva železné pejsky.

Znáte nějaké pohádky či filmy, ve kterých hrají hlavní roli pejsci?

Jak se jmenovala pohádka, ve které se bernardýn hezky stará o svou kamarádku Áju?

Jak se jmenoval psí kamarád Macha a Šebestové ze známého večerníčkového seriálu?

Karel Čapek napsal knížku o štěněti Dášeňce a jeho bratr Josef zase *Povídání o pejskovi a kočičce*.

Vzpomínáte si, jak pekli dort?

Tak do toho svého dortu dávali a míchali všechno možné, dali tam i česnek a pepř a namíchali tam sádlo i bonbóny, škvarky a skořici, krupičnou kaši a tvaroh, perník a ocet, kakao a zelí, jednu hlavu z husy a hrozinky, inu všechno možné do toho dortu dali, jen chleba tam nedali, protože pejskové a kočičky chleba zrovna tuze moc rádi nejedí.

Pohádek je hodně, ale filmů ještě více. Dají rodiče a prarodiče dohromady alespoň tři?

Nápověda zní: Lassie, Goro, Marley, Bella, Beethoven, Hačiko, …

Jak se jmenuje váš pejsek? :)

Přicházíme na rozcestí. Cestou napravo se budeme asi za hodinu vracet. Nyní se vydáme tou nalevo: Jdeme tedy za dopravní značkou označující slepou ulici. A také za domečkem, který připomíná pistáciovou zmrzlinu. (Nelízat! Majitel by vás mohl hnát!)

Napravo vyhledejte velký ořešák… A o kousek dál hlídá poštovní schránku jedno zvíře. Nemluvili jsme o něm už dnes?

Do třetice nalevo uvidíte toto zvířátko v obří plyšové formě!

Patří k domu čp. 139, jehož vstup zdobí kovaný plot. Můžete na něm obdivovat krásně vykované lístečky.

Jak se jmenuje strom, ke kterému patří? Je to buk? Nebo dub?

3. Jak se jmenuje strom?

Než vyjdeme z obce do polí, řekneme si o ní ještě jednu zajímavost.

Podle tradice měli být po bitvě u Lipan roku 1434, o které píšeme ve výletě s tajenkou v nedaleké obci Vitice, zajatí táborité a sirotci uvězněni právě ve stodolách v Dobrém Poli – a následně upáleni. Některé staré kroniky uvádějí až 900 obětí. Historici však upozorňují, že pro tuto událost neexistují jednoznačné důkazy, že jde spíše o tradované vyprávění než o doložený fakt. To se nám celkem ulevilo – 900 mrtvých je totiž šílené číslo!

Přicházíme k tabuli *Vitické pěšiny*. Tento projekt je nesmírně zajímavý a rozhodně to není poslední tabule s tímto nápisem, na kterou dnes narazíme.

Projekt Vitické pěšiny je úžasný nápad, jak prozkoumat krajinu kolem obce Vitice úplně novým způsobem. Jde o síť cestiček a stezek, které kdysi dávno používali místní lidé, když chodili pracovat na pole nebo navštěvovat sousedy ve vedlejších vesnicích. Dnes jsou tyto cesty znovu objevené a upravené tak, aby se po nich dalo pohodlně chodit na výlety a objevovat všechno zajímavé, co se v přírodě skrývá. Informace o těchto trasách můžete najít na webových stránkách obce Vitice nebo v mapách, které pomáhají turistům a rodinám s dětmi lépe poznat Podlipansko.

Podívejte se na tabuli a určete na ní, kde je sever, jih, východ a západ.

Najděte obci, která leží v „západní“ části mapy.

4. Jak se nazývá obec?

Jdeme polní cestou a užíváme si výhledů do kraje i hezké přírody.

Zkuste najít břízu, která vypadá jako vidlička.

A pak také dřevěný sloupek, ve kterém je zaražená kost. Snad ne lidská!

Dobré Pole bylo odedávna zemědělskou vesnicí. Obyvatelé pěstovali obilí, starali se o sady a chovali hospodářská zvířata. I dnes je okolní kraj známý ovocnářstvím, zejména pěstováním jablek. A také rozsáhlými poli, která navazují na více než sedm set let starou tradici hospodaření.

Jaké rostliny k „jídlu“ vidíte na polích kolem sebe právě teď? Poznáte je? Pokud tedy nešlapete trasu v zimě… To by odpověď na tuto otázku trošku zkomplikovalo.

Na první pohled vidíme například šípkové keře, bez a jeřabiny. Nás teď ovšem zajímají hlavně obiloviny.

Obiloviny jsou jednoleté i víceleté byliny pěstované zejména pro svá zrna – obilky. Dokázali byste je od sebe rozeznat? Napovíme říkankou.

Pšenice je bez vousků,

dá nám mouku na housku.

Víš, jak poznáš žita lán?

Vousy trčí do všech stran.

Ječmen pořádek má rád,

vousy češe do dvou řad.

Zato oves střapatý,

hází vločky pod paty.

Módě jenom směje se,

s každým zrnkem zatřese.

Poznáte už, která obilovina roste na nejbližším poli? Nebo je to úplně něco jiného – třeba žlutého, řepkového?

Procházíme kolem nově zasazených ovocných stromečků. Třeba budete mít štěstí a poskytnou vám nějaké drobné ovocné občerstvení! Pozor na zralost, kopřivka svědí víc než dost!

Polní cesta nás vede střídavě lesíky a loukami směrem k další obci. Jmenuje se Králka. Dostanete se do ní buď značenou cestou směrem doleva, nebo neznačenou doprava. Obě vás odvedou k prvním domům a pak také k hlavní silnici.

Ale my se ještě na chviličku vrátíme k obilí.

Znáte veršovanou pohádku *Kuřátko a obilí* od Františka Hrubína? Určitě ano, je moc hezká.

Jak to bylo, pohádko?

Zabloudilo kuřátko.

Za zahradou mezi poli

pípá, pípá, nožky ????.

Ve vysokém obilí

bude večer za chvíli.

„Povězte mi, bílé ovsy, kudy vede cesta do vsi?“

„Jen se zeptej ječmene, snad si na to vzpomene.“

Kdo nakonec kuřátku poradil?

5. Doplňte do básničky chybějící slovo.

Před sebou vidíte dvě obce s roztomilými názvy. Králka a Bulánka jsou malé osady, které leží v blízkosti Vitic a jejich historie je úzce spjatá se zemědělským životem v Podlipansku. Jejich vývoj byl ovlivněn blízkostí větších sídel a šlechtických statků v okolí Kostelce nad Černými lesy, pod jejichž vliv tyto vsi často spadaly.

Podlipansko se rozkládá se rozprostírá východně od Prahy v okolí města Český Brod. Název tohoto kraje je odvozen od významné historické události – bitvy u Lipan. Odehrála se v roce 1434 na návrší nedaleko obce Lipany a ukončila období husitských válek.

Často po nějaké akci, sportovním utkání nebo události a podobně slyšíte, jak lidé říkají: „To byly Lipany!“ Co to znamená?

Nevíme, kam vás pěšiny dovedou. Záleží i na t, jakou stopu zanechá zemědělská technika. Doporučujeme jít stezkou napravo do Králky. Každopádně další odpověď do tajenky vyřešíme, až se tyto dvě možné stezky spojí. Kde to bude? Pár metrů od autobusové zastávky téměř na konci obce Králka.

Než k ní dojdeme, řekneme si pověst o Čertově brázdě, kterou sice vyprávíme i v jiném výletě s tajenkou, ale která prostě k tomuto místu patří.

Čertova brázda je jednou z největších záhad české krajiny. Vede také nedaleko Dobrého Pole a Králky. Na první pohled vypadá jako dlouhý příkop nebo hluboká cesta, která se táhne krajinou v téměř přímé linii. Měří přibližně 21 kilometrů a spojuje oblast Sázavy s Chotouní. Dlouhou dobu si lidé lámali hlavu, kdo ji vytvořil a proč. Dnes se většina odborníků domnívá, že jde o pozůstatek velmi staré komunikace, kterou lidé využívali už v pravěku jako důležitou obchodní stezku. Mohli po ní převážet kameny, suroviny i další zboží mezi významnými brody přes řeky Sázavu a Labe.

A co říká pověst? Kdysi žil u řeky Sázavy poustevník svatý Prokop. Jednoho dne se setkal s čertem, který škodil lidem. Prokop ho svou vírou přemohl a za trest ho zapřáhl do pluhu. Potom přikázal čertovi, aby oral hlubokou brázdu od Sázavského kláštera až do Chotouně, kde se Prokop narodil. Čert musel táhnout pluh přes lesy, stráně i pole, až po sobě zanechal dlouhou rýhu v krajině. Ta je dodnes známá jako Čertova brázda. Když se blížili k dnešnímu Dobrému Poli, čert si prý oddychl, že už mu zbývá jen „dobrá půl“ cesty. Podle této lidové pověsti mělo právě odtud vzniknout jméno obce Dobré Pole, dříve lidově nazývané Dobrá Půl nebo Dobropůl. Brázda pak pokračovala přes okolí Vitic až směrem k Chotouni.

Došli jste k autobusovým zastávkám?

Kousek pod silnicí zde stojí krásná zvonička. Letopočet vám tentokrát písmenko do tajenky nepřinese. Tento úkol přenecháme stromu vedle zvoničky.

6. Jaký druh stromu roste vedle zvoničky?

Jdeme po silnici pár metrů, pak odbočíme na asfaltku doprava, opět po ní jdeme pár metrů a odbočíme na stezku. Jakým směrem? Samozřejmě znovu doprava. Je to takové napínavé pravotočivé dobrodružství.

Až budete u vody, otočte se třikrát kolem své osy. Pro zpestření tentokrát doleva, ať se srovnáte!

Procházíme kolem rybníčku. Začínáme se tak stáčet hezky zpátky do Dobrého Pole. Mám za sebou více než půlku výletu.

U tohoto rybníčku bychom klidně mohli narazit na skřítka Rákosníčka. Je to tu pro něj jako dělané, takže není vyloučené, že se sem přestěhoval.

Máte rádi tento Večerníček? Jak se v něm rybníček jmenoval?

Za mlhou hustou, že by se dala krájet, a dost možná ještě dál je rybník ..... Ve dne je docela obyčejný, ale sotva ho

večer přikryje černočerná tma, začnou se tam dít podivuhodné věci.

Večerníček o skřítkovi namluvila herečka Jiřina Bohdalová, která svůj hlas propůjčila také jiným dvěma skřítkům z mechu a kapradí. Víte, jak se jmenují a kde bydlí? I těm by se tady líbilo!

My si ovšem na mech a pařezy musíme kilometr počkat!

Opouštíme vesnici a polní cestou se sypeme z kopce. Je tady krásně!

Napravo vidíte višňové nebo třešňové sady. Druhem peckoviny si nejsme jisti, protože jsem si nechali brýle v autě! :)

Věděli byste vy, jaký je mezi těmito plody rozdíl?

Třešeň a višeň jsou si na první pohled podobné, ale když se na ně podíváte blíž, najdete mezi nimi několik zajímavých rozdílů. Třešně jsou obvykle větší, mají pevnější slupku a jejich chuť je sladká a šťavnatá. Proto je nejraději zobeme jen tak pro chuť přímo ze stromu. Mají také spíše kulatý tvar a jejich barva bývá velmi rozmanitá – od jasně červené až po velmi tmavou, skoro černou.

Višně jsou o něco menší a jejich chuť je výrazně kyselejší, někdy až trpká. Právě kvůli tomu se málokdy jedí jen tak syrové ve velkém množství. Jejich slupka je jemnější a plody mají často trochu tmavší, až bordó barvu. Tvar bývá více do kulata nebo mírně zploštělý. Kvůli své kyselosti se višně nejlépe hodí při pečení koláčů, do ovocných knedlíků, na přípravu kompotů nebo domácích džemů, kde jejich výrazná chuť krásně vynikne.

Mňam! Třešňová bublanina – tu bychom si dali!

Šlapeme dál!

Krajina kolem Vitic je mnohem zajímavější, než se na první pohled zdá. Lidé zde žijí už tisíce let. Archeologické nálezy dokazují osídlení už v mladší době kamenné a z okolí pocházejí také stopy po Keltech, kteří zde hospodařili přibližně dvě století před naším letopočtem.

Jak byste takový letopočet napsali, školáci?

Velkou roli v místní krajině hraje potok Bylanka, který kousek od vás napravo pramení. Ačkoli nejde o velký potok, je důležitým zdrojem vody pro okolní přírodu. Jeho břehy poskytují útočiště žábám, vážkám, vodnímu hmyzu i mnoha druhům ptáků a pomáhají zadržovat vodu v krajině. Na jaře zde rozkvétají vlhkomilné rostliny a podél toku lze pozorovat pestrý život, který by na suchých polích nenašel vhodné podmínky. Bylanka také napájí rybník, ke kterému za chvíli dojdeme.

Rozhlédněte se a zkuste pojmenovat alespoň 5 bylin, které vidíte.

A teď latinsky! Ne, děláme si legraci. :)

Milovníci přírody mohou v těchto končinách při troše štěstí zahlédnout i vzácnější druhy živočichů. Žije zde například kuňka ohnivá se svým nápadně zbarveným bříškem. Nebo ledňáček říční, který loví drobné ryby střemhlavým letem. Prostě si to zobákem namíří přímo pod hladinu. Tam čapne rybku – a frrr z vody na svačinu. Vpravdě letecká doprava zaručeně čerstvých ryb… V mokřadnějších lokalitách kraje žijí také užovky obojkové a řada chráněných druhů vážek.

Můžete zahlédnout i roháče obecného, jednoho z největších evropských brouků.

Víte, jak vypadá roháč? Možná si vybavíte, že v knížce o Ferdovi Mravencovi byl právě roháč ten brouk, který chtěl dát Ferdovi na zadek. Kdo tenkrát mravenečka s červenou mašlí zachránil?

Roháč obecný je největší evropský brouk. Samci mohou s kusadly dosahovat velikosti až 9 cm, samice jsou menší s nenápadnými kusadly. Kusadla nejsou určena k lovu nebo obraně, samečkům slouží jako zbraň v soubojích s jinými samci (nejspíš o samičky či o území). Roháči se nejčastěji perou v korunách stromů. Kde bydlí? V dutinách kmenů a v mrtvých pařezech. S jejich odstraňováním však tito brouci přicházejí jak o bydliště, tak o zdroj obživy. Není proto divu, že se roháč obecný objevil na světovém seznamu ohrožených druhů.

Potichoučku jako myšičky se suneme po pěšince. V okamžiku, kdy uprostřed louky uvidíme vodojem, odbočíme doprava a scházíme k rybníku. I tam, kde cestička skoro není vidět, se jí držíme, co to jde.

Pokud byste šli touto pěšinou brzy ráno nebo za svitu měsíčku, možná byste narazili na víly.

Víla je nadpřirozená bytost, která se obvykle stará o přírodu a chrání ji. Často si ji představujeme jako štíhlou dívku s jemnými rysy, která má na sobě lehké šaty z okvětních lístků, trávy nebo pavučin. Někdy jí na zádech vyrůstají průhledná křídla podobná vážčím. Víly žijí v hlubokých lesích, na rozkvetlých loukách nebo u čistých studánek a každá z nich má na starosti určitou část přírody. Třeba konkrétní strom, květinu nebo pramen vody...

Jejich povaha bývá velmi přátelská a laskavá k těm, kdo se k přírodě chovají s úctou. Když to ale na ně přijde, dokážou být pěkně neposedné a rády si s lidmi hrají na schovávanou. V legendách se vypráví, že víly umějí ovládat přírodní síly, dokážou se zneviditelnit, rychle běhat nebo léčit zvířata a rostliny. Jsou to bytosti plné radosti a tance, které se nejraději ukazují v noci za svitu měsíce, kdy tancují v kruzích na mýtinách.

Moc by nás zajímalo, jak to mají s biorytmy. Asi je neřeší, protože ráno nemusejí ani do školky, ani do školy, ba ani dorazit načas do práce. To se jim to pak po nocích trdluje.

Znáte nějakou pohádku o vílách? Nás napadá ta, co se jmenuje Amálka. Nebo třeba ta malá mořská.

O jedné zvláštní víle napsal operu i skladatel Antonín Dvořák. Jak se jmenovala? A kdo z rodičů si troufne zapět slavnou árii?

Měsíčku na nebi hlubokém,

světlo tvé daleko vidí.

Po světě bloudíš širokém,

díváš se v příbytky lidí.

Po světě bloudíš širokém,

díváš se v příbytky lidí.

Juch, uf, uf, už jsme dole v údolí. Opět na nás čeká naučná tabule *Vitické pěšiny* a za ní rybník Kamenka, který byl v době našeho putování vypuštěný. Ale prý se chystá jeho znovunaplnění.

Napadá vás, kdo mohl místním vypustit rybník? A víte, jak se to dělá? Jestli tvrdíte, že ano, v žádném případě nám to neukazujte! Pokud by byl rybník náhodou plný, mohli by nás uvěznit za navádění k nekalostem!

Už v 16. století sloužil tento panský rybník k chovu kaprů. Dodnes připomíná dobu, kdy bylo rybníkářství důležitou součástí hospodaření na českém venkově.

U vodního díla stojí dřevěná bouda s nápisem.

7. Doplňte: ….. zdar.

Je to tradiční a velmi rozšířený pozdrav mezi rybáři, který se používá při setkání nebo loučení. Má jasnou souvislost se svatým Petrem. Ten byl totiž původně rybářem. Až později se stal jedním z apoštolů. Rybáři si tímto pozdravem vyjadřují vzájemnou úctu. Je i vyjádřením přání, aby se jim při jejich trpělivém vysedávání u vody dařilo a jejich úlovky byly úspěšné.

Kdo chce, může se projít po hrázi. My, jelikož se jako známí dobrodruzi nebojíme kopřiv, po hrázi vyrazíme a rybník obejdeme. Třeba uvidíme roháče, ledňáčka nebo nějakou krásnou vážku.

O kopřivách se ostatně říká, že jsou zdravé. Kdo se jimi pošlehá, chrání se proti revma. I kdyby to ale náhodou platilo, je v éře přecitlivělosti kdekoho na kdeco pravděpodobnější, že vám šlehy od kopřiv spustí alergickou reakci. Takže kopřivy ano, ale jako čaj, zábal, tinktura a tak dále.

Pokud si zapomenete svačinku, můžete kopřivy také posvačit. Další cestu si doslova prokousat. Nežertujeme, příručky přežití v divočině kopřivovou stravu doporučují jako zdravou, výživnou, plnou minerálů a vitaminů. Jen je třeba vybírat pokud možno co nejmladší lístky a šikovně je stočit jako roládičku nebo tak něco, abyste zabránili popálení jazyka žahavými chloupky. My si sváču nezapomněli, takže jsme to zkoušet nemuseli.

Rybník necháme za zády a následujeme tok Bylanky. Vracíme se po pěšině na rozcestí, na kterém jsme dnes už byli.

Poznáváte ho?

Z mírného kopečka šupajdíme hezky zpátky až na náves, kde na nás čeká poslední písmenko do tajenky.

Najdete ho na památníku válečným obětem.

Přečtěte si text na horním žulovém sloupu začínající slovy: *Ku památce...*

8. Doplňte poslední slovo textu.

Teď mrkněte, co vám vyšlo v tajence. Aha!

Napadá vás něco?

Ano, máte pravdu, takhle se skutečně kdysi jmenovala obec Dobré Pole.

Dnes se sice vesnice jmenuje Dobré Pole, ale ve starých listinách měla jiné názvy. Už ve 14. století se objevuje podoba Dobropol*, později také* Dobrá Půl *nebo* Dobropůl*. Tyto názvy mohou souviset s Čertovou brázdou, o které jsme si už dnes letmo vyprávěli. Takže: Podle legendy musel čert za trest vyorat hlubokou brázdu mezi Sázavou a Chotouní. Když dorazil do míst dnešního Dobrého Pole, měl prý za sebou právě „dobrou půlku" cesty. Lidé si tento příběh zapamatovali a začali místo lidově nazývat Dobrá Půl neboli Dobropůl. Až mnohem později se ustálil dnešní název Dobré Pole. Historici však upozorňují, že původ jména pravděpodobně souvisí také s úrodnou půdou, na které byla ves založena. Pověst i skutečná historie se tak v názvu obce zajímavě prolínají.*

Máme vyluštěno. Děkujeme, že jste s námi šli na výlet a poctivě luštili. Také děkujeme obci Vitice a jejím zastupitelům. Ano, právě díky nim máte tento výlet s tajenkou zdarma.

Přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! ☺

V textu byly mimo jiné použity informace z webů: https://www.vitice.cz, www.kudyznudy.cz, www.pamatky.cz. www.turistika.cz atd.

Otázky k tajence

1. **Opište poslední číslici letopočtu.**
2. **Napište lokaci.**
3. **Jak se jmenuje strom?**
4. **Jak se nazývá obec?**
5. **Doplňte do básničky chybějící slovo.**
6. **Jaký druh stromu roste vedle zvoničky?**
7. **Doplňte: ….. zdar.**
8. **Doplňte poslední slovo textu.**

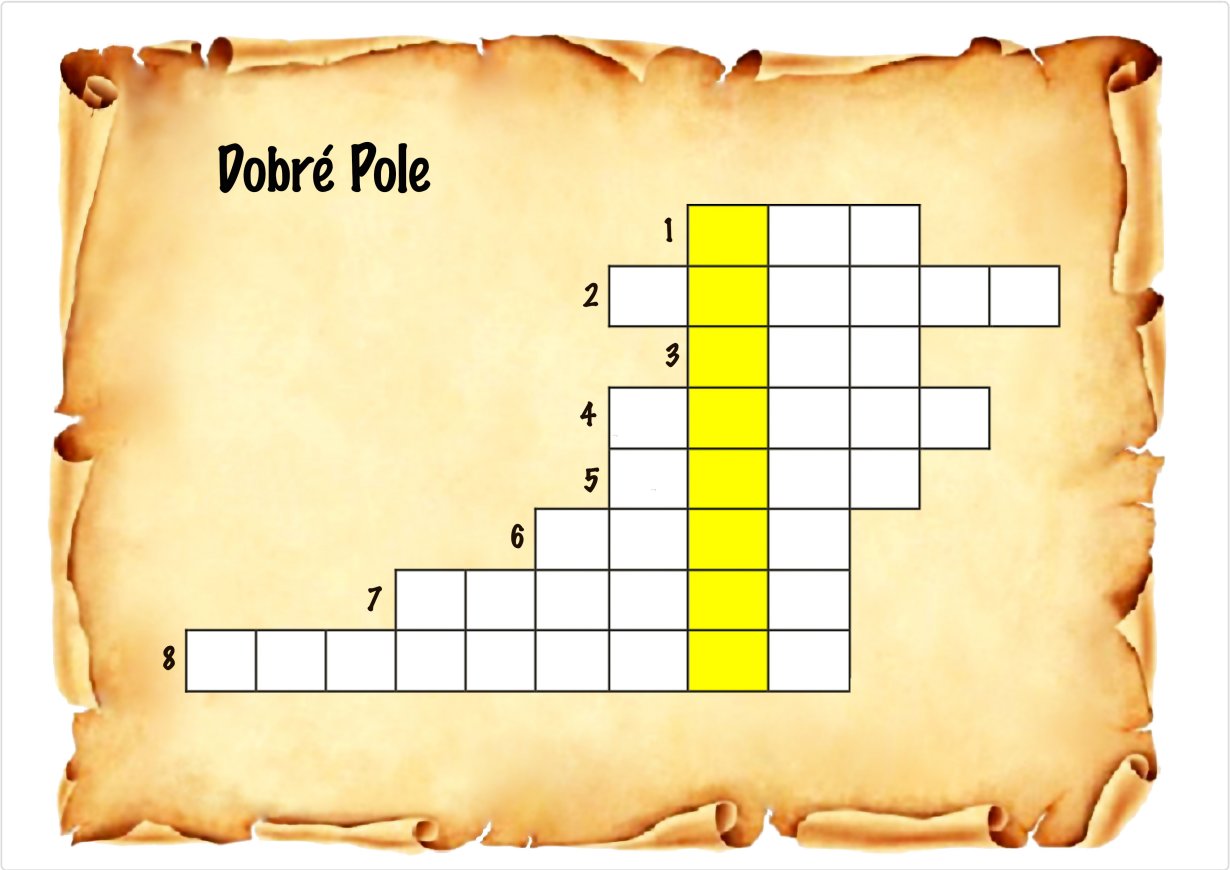

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 14.09.2026 22:52